

Vážení diváci, jistě jste si také všimli, že čas během přehlídky zřejmě utíká rychleji než normálně, neboť jak si jinak vysvětlíme, že dnes nás čeká poslední soutěžní představení letošního ročníku Voskovcovy Sázavy... Dnes přivítáme soubor, který v Sázavě ještě neúčinkoval. Jedná se o divadelní spolek VICENA z Ústí nad Orlicí, který přivezl hru „Se starci na chmelu...“ Jedná se o hru inspirovanou známým filmem, a tak jsme zvědaví, jak bude téma ztvárněno. Naše Vosk(n)oviny přináší tradiční ohlednutí za představením z minulého týdne, a také vtipnou glosu Oldy Randuly k jedné z nejnámějších pověr – o černé kočce přes cestu. Dneškem také končí soutěž pro pozorné diváky, a poslední náповěda nesmí chybět. Užijte si příjemný večer ve společnosti divadla a Vosk(n)ovin.

To jsme my

Když mi někdo slíbí „bláznivou grotesku“, jdu na představení spíše s ostražitým očekáváním a se skepti s obě vlastní, než abych se intenzivně těšil na zalamování se smíchy a plácání se do kolen. Navíc groteska se často snaží diváka pobavit nakopáváním do zadku a házením šlehačkovými dorty, tedy něčím v dnešní zábavě už povětšinou překonaným (najdou se ovšem časté výjimky...). Na druhou stranu rád nepokrytě přiznám, že Laurel a Hardy nebo Charlie Chaplin mě rozesmát dokážou, čímž žánr grotesky nikterak nezavrhují.

„Náplavčící“ z Lysé nad Labem tedy slíbili přivést „bláznivou grotesku“ a i přes zmíněné skeptické očekávání ji skutečně přivezli a předvedli. Dokázali, že umí překvapit, umí zaujmout a umí pobavit. Taky umí improvizovat, udělat si legraci ze sebe samých a mají spoustu neotřelých nápadů. Svým představením uměli diváky přenést do světa němých filmů promítaných za doprovodu piana a dařilo se jim jednoduchými prostředky vytvořit dokonalou iluzi.

Vrcholem divadelního umu je podle mě to, když v prostředí bláznivé grotesky, která srší nápady, neustále překvapuje (ano, připadal jsem si jako Alenka v říši divů a bavilo mě to), dokáže navodit i situaci naprosto vážnou, dramatickou a bez nejmenšího závoje humoru – což se zde krásně vydařilo v jedné ze scén.

Jak jsem řekl, kolegové z Náplavky nejen slíbili, ale slib dodrželi. Jejich postavy byly každá sama o sobě nesmírně výrazné, příběhy jednotlivých grotesek dokonale absurdní a obzvláště oceňuji jejich dovednost „udělat z prdu kuličku“, neboť za použití jednoduchých materiálů, kdy často pracovali jen s náznaky a symbolikou, uměli iluzi přiblížit těsně k realitě. No, a hlavně si všichni představení dokonale užívali, k čemuž nepochybně strhli i všechny diváky. Prostě - „To jsme my“ byli skutečně oni, radost pohledět.

Těším se, až zas „Náplavčící“ přijedou.

Oldřich Randula

Olda na pověry (ne)věří...

Rád bych předeslal, že máme doma dvě kočky. Ani jedna není černá, ale obě mi přechází přes cestu asi tak stotisíckrát za den, protože je kočičí přirozeností neustále se motat pod nohama a lehat si na ta nejvytíženější místa (a nehnout se). Kdyby naše kočky ovšem byly černé, nevím, jak bych s takovým nadělením osudu naložil.

Černá kočka přes cestu je pověra mající kořeny v dávné minulosti, nespíše v 900 let starém středověku, kdy byly černé kočky vnímány jako symbol zla a byly považovány za převtělené demony nebo čarodějnice a církev ve svém tmářství vybízela k jejich upalování, čemuž miliony koček padly za obět. O kočkách, a nejen těch černých, tak vznikly stovky pověr.

Opět zde však narážíme na fakt, že celá věc není zdaleka jednoznačná. Některé pověry tvrdí, že pouhý pohled na černou kočku přináší neštěstí. Zatímco třeba v Japonsku kočky naopak zahání zlé duchy a ve starověkém Egyptě byly onyxové kočky dokonce uctívány pro své nadpřirozené schopnosti. Určitě jste někdy v asijské restauraci viděli porcelánovou sošku kočky se zvednutou tlapkou – zvedá-li pravou, přitahuje peníze, zvedá-li levou, láká zákazníky. Pravda, tyhle Maneki Neko (zvoucí) kočky nebývají černé. Dalo by se říci – co kočka, to pověra.

Ale zpět k onomu přeběhnutí přes cestu: v Německu se traduje, že neštěstí nebo špatné zprávy to přináší tehdy, když černá kočka přeběhne zprava doleva. Je-li to opačně, značí to naopak štěstí. Jinde se zas věří, že jestliže se černá kočka rozeběhne směrem k vám, přináší vám štěstí, ale obrátí-li se, štěstí vám odnáší. A užijte-li tři černé kočky pohromadě, zvrátí se nepřízeň osudu. Zkrátka – i kdyby Vosk(n)oviny měly stránek jako telefonní seznam (kdo si ho ještě pamatuje), stejně by nešlo vyjmenovat všechny pověry, kde figuruje kočka, ať už v nich přináší dobré nebo špatné.

Já vím jedno: i když naše kočky nejsou černé, motají-li se mi v cestě, neštěstí to může přinést cobydup. Jim i mně. A je celkem jedno, kterým směrem zrovna šly.

... pozvánka na další představení

pátek 25. 10.: **Převýborná historie o benátském kupci aneb Karneval kabaret**

Ořechovské divadlo, z.s., Ořechov

Jedná se o netradiční zpracování shakespearovského tématu, které nabízí pohodu a smích, ale i možnost zamýšlení se, a to vše zabaleno do kabaretní formy. Hra si bere na paškál kšefování se vším, co si lze představit.

Před samotným představením proběhne slavnostní vyhlášení výsledků soutěžní části přehlídky.

Důvěra poroty v pověru:

„černá kočka přes cestu“

Václav Veselý: 45 % (uklidňuji se tím, že to zvíře asi jen někam jde)

Kristýna Urbanová: 90 %

Oldřich Randula: 10 %

Celkové skóre: 48 %

V(n) Soutěž pozorného diváka

Dnes naposledy mají diváci příležitost se zapojit do soutěže Vosk(n)ovin a získat tak možnost vyhrát permanentku na příští ročník přehlídky Voskovcovy Sázava. Proto určitě nezapomeňte vyplnit ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k shlédnuté inscenaci. Ani dnes nechybí na konci tohoto sloupečku malá náповěda, kterých míst hry by se otázka a odpověď mohly tentokrát týkat. Lístečky se správnou odpovědí se automaticky dostávají do závěrečného slosování, které proběhne příští pátek, 25. října 2024, před závěrečným představením.

Dnešní náповěda pro čtenáře Vosk(n)ovin zní:
Sledujte pozorně elektronickou pomůcku používanou protagonisty na jevišti v průběhu hry.

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: 60
Do slosování postoupily všechny odpovědní kupóny se správnou odpovědí.

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadlo Náplavka, Lysá nad Labem bylo založeno v roce 2014. Cílem lyských divadelníků bylo rozšířit kulturní nabídku města a okolí o kvalitní divadelní produkci. Od první inscenace pracují metodou autorských her a interpretace textů, originálních aranžů a osobitě formy výtvarného pojetí. Žánrově jsou jejich hry zaměřeny na humoristická až kabaretní témata.

To jsme my! Náplavka Grotesque je hra volně inspirovaná divadelními scénkami francouzského humoristy P. H. Camiho, stylem se blíží bláznivé grotesce. Vedle specifického hereckého projevu kontrastujícího s hudebním doprovodem je kladen důraz na jevištní pohyb. Diváci měli díky skvělým hereckým a pěveckým výkonům herců Náplavky možnost výborně se pobavit absurdním humorem.

Rozhovor s Janem Burdou, režisérem představení a představitelem několika rolí

Připomenete našim čtenářům, jaká byla Vaše cesta k divadlu?

Začínal jsem v Divadle Jesličky, při ZUŠ Střezina v Hradci Králové, kde jsem pod vedením Pepy Tejkla a Honzy Dvořáka začal na střední škole víc dělat divadlo, ale líbilo se mi vždycky. Následně nastala doba, kdy jsem měl neustále nějaký soubor. Po přestěhování z Prahy do Lysé jsme z lidí, kteří se tak říkajíc „naplavili“ do Lysé, založili soubor, který jste dnes viděli, Divadlo Náplavka.

Kde se braly všechny ty skvělé nápady, které jste dnes mohli vidět?

Tahle hra byla volně inspirována humorem Pierra Henryho Camiho, což byl francouzský kabaretiér. Jsou to vlastně skeče, které jsou spíš z 30. let. Také vychází tahle hra nejlépe na malých scénách nebo přímo ve varieté. P. H. Cami má takový ušlechtilý absurdní humor, který se nám moc líbil a říkali jsme si, že bychom měli udělat představení, které je tímto humorem inspirováno. Hledali jsme klíč, jak na to. Dozvěděl jsem se, že Charlie Chaplin měl P. H. Camiho nesmírně rád a řekl o něm, že je to Chaplin literatury. V tu chvíli jsme přišli na to, že klíčem k představení je pohyb, groteska, to, že se hraje upadlý žánr. Je nesmírně osvobozující, že děláte vlastně všechno proti divadelním pravidlům. Je to tady všechno takové přepálené, v nadsázce... to byl ten klíč, prostě Cami – Chaplin – pohyb – groteska.

Stalo se vám někdy, že diváci představení vůbec nepřijali?

Ne. Tady u tohoto představení, a je to představení, které hrajeme nejdéle, téměř 7 let, se nám to nikdy nestalo. Je to divácky nejuspěšnější představení.

Rozhovor s Danielou Smutnou, herečkou a zpěvačkou

Jak jste se ocitla v souboru?

My máme letos 10 let výročí Náplavky a je to tak 17 let, co jsme se přestěhovali do Lysé. Jednoho hezkého dne jsem přišla do hospody u Kolína a tam seděl náš principál, který dával dohromady nový *ansámbl*. Oslovil mě, protože si mě pamatoval z jednoho představení, které jsem dělala v Praze a bylo nafilmované, tak jsem byla taková „celebrita lyská“, samozřejmě úplně neznámá (*smích*), že se mu uvolnila úplně poslední role. Tak jsem naskočila já... takže v souboru jsem úplně náhodou.

Hrála jste i s profesionálními soubory. Můžete uvést srovnání, jak funguje profesionální soubor a jak amatérský soubor?

V profesionálním souboru nemáte vůbec žádný prostor (*smích*). Tam na vás nastoupí režisér, kostymérky, vlásenkářky, obléknou vás, řeknou doleva... doprava... jdi... udělej... Náplavka, to je autorské divadlo, tam dostáváme velký, ale velký prostor. Když zkusíme novou hru, tak se tvoří jakoby za pochodu a dostáváme velký prostor k tomu, abychom vymysleli to představení dohromady. Honza, náš principál, je stavitel - ten nás postaví, vymyslí, napíše... a my to doděláme (*smích*). Takže to je hezká velká volnost v tomhle amatérském souboru a věřím, že ne v každém souboru to funguje tak, že vlastně každý herec tam může přidat trošku do umu.

V představení jdete z role do role. V jaké roli se cítíte nejlépe?

Asi v Romeovi. Strašně ráda hraju se Zuzkou (*Burdovou, představitelkou Julie, mj.; pozn. red.*), hrajeme spolu v tandemu hodně často, a myslím,

Která groteska ze hry je Vaší nejoblíbenější?

Nejradši mám asi vlky (*smích*). Takže je to „Zelená karkulka“ a rozštěp osobnosti, kdy jednoho vlka představují dva herci. Většinou to vychází nejlépe na všech místech, kde hrajeme. Ale mám ty povídky rád všechny. Ono vždycky chvíli trvá než diváci přijmou ten styl.

Chystáte nějaké další představení?

Ano, teď připravujeme „Loupežníka“ od Karla Čapka. Je to tak, že když se řekne Karel Čapek na jevišti, tak všichni vidí „Matku“ a taková ta dramata. „Loupežník“ je hra, kterou Čapek začal psát před 1. světovou válkou a dopisoval ji až po 2. světové válce a je to hra, která si dělá legraci z maloměstáctví... groteskně popisuje dění v jednom městečku a generační střet, ale budeme to dělat jako komedii.

I Vás se musíme zeptat na to, zda jste pověřivý.

Ani moc ne. Ale samozřejmě, že některým věcem se člověk před představením vyhýbá. Treba neopakovat si text nebo nepřehazovat strany... to jsou takové běžné věci, na které si herci dávají pozor. Nemyslím si ale, že jsem pověřivý.

že jsme na sebe napojené. Jsme obrovské kamarádky, pracujeme ve stejné škole, tak se vidáme často, a opravdu spolu herecky dýcháme. Stačí, když se na ni podívám a vím přesně, kam míří, nebo když něco zapomeneme, umíme se z toho krásně vytáhnout. No, a pak v postavě Stahovače, samozřejmě (*smích*).

Ještě bychom se zeptaly, jaká role je pro Vás nejhorší?

Pro mě určitě začátek, takže manželka kleštěnce z pralesa, protože vykopávat představení je vždy to nejtěžší. Než si to sedne, než obecenstvo přijde na to, co to vlastně bude, co mohou čekat... tak stoprocentně ten začátek. Ale neřekla bych, že úplně nejhorší, jen to prostě odkopnu v tom správném tempu, tak bych řekla, spíš nejtěžší. Každá role je ve hře tak strašně jiná, že se to nedá moc srovnávat.

Jaký je Váš vztah k pověrám?

Doma mám černého kocoura, tak tím se trošku chráním, protože černá kočka přes cestu mi běhá každý den, i když je to kočka venkovní. Tak ano, klepu na dřevo, jsem částečně pověřivá.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Představení bylo zábavné, groteskní, nápadité, pohybové rozehrané, pěvecky skvělé a mělo spád, skvělou variabilní scénu a dobrou muziku. Celkově to byl opravdu kabaret a nebál bych se říct, že představení mělo – ale nechci použít expresivní výraz, řeknu: To představení mělo žlázy (*smích*). Kdo na něm byl, tak ví...

Kristýna Urbanová

Mně se hra líbila moc, je to za mě nejlepší představení celé přehlídky.

Oldřich Randula

Byl to ohňostroj nápadů, jedna role lépe zahráná než druhá. Strašně jsem se bavil a byl jsem neustále překvapován.

Jak to vidí divadelníci...

- Krásné, se spoustou nápadů.
- Líbilo se mi to moc, hlavně žánr hry, protože grotesku v Sázavě nevidáme moc často.
- Zaujalo mě, jak úžasně herci pracovali s hlasem. Měnili hlasy, ale pořád mluvili nahlas, zněle a krásně artikulovali.
- Bylo to něco jiného, než na co jsem tady zvyklý. Velice se mi líbily vtipky, rekvizity, způsob měnění scén... bylo to oživení. Kompaktní, neotřelé představení se skvělou kapelou a špičkovým operním zpěvem na konci.

Výsledky hlasování

líbilo	82
líbilo s výhradami	1
nelíbilo	0

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz